

**Conciones siue Conceptvs Theologici Ac Prædicabiles R.
D. Petro Bessæi SS Theol. Doct. Reg. Galliar. Oratoris**

De Sanctorum Festiuitatibus Anni totius, & aliis solemnitatibus - Opvs
Novvum, Figvris, Allegoriis, Similibvs Ex Sacris profanisq[ue] Scriptoribus
plenißimum, cum occurentium fidei controuersiam tractatione Editio
Qvinta. Nvnc Demvm Integre Svppletæ, Concionibvs Per Octauam Vener.
Sacramenti ...

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, 1629

In Festo SS. Innocentivm.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56262](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56262)

Partitio.

Iob. 39.

stolos delicia & amor Christi Iesu appellati
meruisti, qui hoc inter ceteros Euangeli-
stas, quod inter aues aquila, adeo vt sublimis
euolando solis, id est, Deo, diuinitatiq; vicin-
us factus sis. O aquila Euangelica, de qua
Iob Propheta vaticinans ait: *in arduis ponet
nidum suum, in petris manet & inaccessis rupibus:*
in summitate scilicet diuinitatis, & sinu Christi
Iesu, qui vere Ecclesia petra est requiescens.
O celo Deoq; dilecte! qui obtinuisti, quod
tam enixe olim in Canticis sponsa postulabat,

Gen. 44.

Pone me & signaculum super cor tuum. Domini
tui cordi, velut amoris tessera & symbolum
infixus. Tu es, o beate Ioannes, ad quem re-
currimus, tu es, cuius hodie opem & auxi-
lium imploramus. Filii Iacob cum Ioseph
fratrem Regi Pharaoni gratum & acceptum
esse cernerent, audacter ei locuti sunt, suam-
que necessitatem exposuere. Nos filii Iacob,
cum te fratrem nostrum hodie in caelesti au-
la Regum Regi gratum sciamus, ad te acce-
dimus, opem & auxilium tuum postulamus;
tuamq; intercessionem exposcimus, fratrum
tuorum preces, o mitissime Ioseph, noli re-
licere, aliquid in eorum gratiam praesta, fac
obsecro, vt solius Dei amor, qui semper in a-
nimo tuo eluxit & exarsit, in nostro quoque
perpetuo exardeat, vt nimirum illum eo, quo
olim tu, amore complectentes, in altero
mundo etiam eo, quo tu eum modo vides,
videre valeamus, quod beatitudinis no-
strae caput est, ad quam nos san-
ctissima & indiuidua Tri-
nitas conducat.

Amen.

1. De conatu Satanae ad Messiam aduentum im-
pediendum.
2. De Iosepho monito, & fugam maturante.
3. De fuga ipsa.
4. De infanticidio, & infanticida.
5. De caesis infantibus.

*Herodes videns, quoniam illusus esset à Ma-
gicis iratus est valde, & mittens occidit o-
mnes pueros, qui erant in Bethleem, &
in omnibus finibus eius, à bimatu & infra.*
Matth. 2.

FIGURA.

DAVID Rex, cum Arcam Domini in ci-
uitatem Bethleem, quae in tribu Iuda, *2. Reg. 6.*
duobus à Ierosolymis & viginti à Nazareth
aberat miliaribus, & in qua ipse natus erat,
conduxisset, varias Deo victimas immolauit,
thymiamata plurima accendit, hostias & sa-
crificia obtulit. Quam porro praecleara haec
figura est ad diram Innocentium stragem de-
clarandam. Vix enim sacra Humanitatis Chri-
sti Arca eam ipsam ciuitatem Bethleem intra-
uerat, quin statim infinita victima & grex
immolatorum tener Domino, crudeli Hero-
dis gladio, in sacrificium cadat: ipsi inquam
innocentes, quos Herodes rabie & furore ac-
census hodie obruncari & interfici iubet.
Videre videor efferaentes carnifices, gladio
tenera scrutantes viscera, ab ipsis matrum v-
beribus carissima auellentes pignora, sangui-
ne natate compita, matrum eiulatum, & la-
mentum audire, ac varium vbique locorum stra-
gem editam cernere. O triste nuntium! o
crudele ac miserandum spectaculum! o cru-
entam tragediam, & stragem tragico di-
gnam decantari cothurno! Equidem hanc
hodierna concione describere decreui. Adsis
Spiritus Paraclitice, qui corda fidelium illu-
stratione superna edoces, tuque, o glo-
riosa

riosa Deipara patrocinio nobis tuo succurre: interea dum Angelica te salutatione inuocamus:

AVE MARIA.

I.
Bellum inter Christum & diabolum.

Nullum vnquam crudelius, vel immanius aut metuendum magis bellum exstitit, quam ipsum quod Christus cum diabolo hoste suo iuratissimo gessit: cuius origo & causa non nisi immortale statui potest odium & inimicitia nullo vnquam tempore conciliabilis, quæque iam ab ipso mundi primordio cæpit & ad finem vsque illius duratura est. Vix enim cælum conditum erat, quin statim inter se decertare cœperunt, atque inter se atrocissime digladiari: cuius belli successum & victorias Christi Ioannes in Apocalypsi describit,

Apo. 10. Et factum est prælium magnum in celo, &c. In Paradiso quoque terrestri iterum congregiuntur, & prælia miscnt, atque ita miscnt vt perenne id bellum fore Deus prædixerit: *Inimicitias ponam inter te & mulierem, inter semen tuum, & semen illius, quæ nullo vnquam æuo finientur.*

Apo. 12. Hoc non nisi propheticæ pronuntiauit Deus sed longo post tempore Ioannes Euangelista emblematicè in Apocalypsi sua expressit; describit siquidem mulierem parturientem, mulierem, inquam, quæ sole vt chlamide vestiebatur, lunam vero sub pedibus tenebat, & in capite coronam duodecim stellarum habebat; hanc septiceps, pluribusque instructus cornibus draco persequatur: *Et ecce draco magnus rufus, habens capita septem, & cornua decem: & draco stetit ante mulierem, quæ erat paritura, vt cum peperisset, filium eius deuoraret.* Ecce anigmatis huius expositionem. Mulier hæc virginis Deiparæ sole iustitiæ circumamictæ imago est, mundum, qui per lunam designatur, pedibus calcantis, deinde virtutibus per stellas significatis coronatæ: hanc Filium Dei vero gestantem Satan, draco ille tartareus, tot capitibus instructus & cornibus, id est, mille nocendi artibus & stratagematis armatus, persequitur, & quamdiu mundi hæc machina consistet, persequetur. Figura vt videtis veteris huius belli & inimicitia plurimæ vbiq; occurrunt.

Iacob & Esau sese mutuo materno in vtero calcibus impetebant, & semper quoad viverent, inter se contendebant. Docemur hic Christum & diabolum semper inter se digladiari, & ab ipsa natiuitate, ab ipso inquam mundi primordio capitale inter se odium gessisse, & hæctenus gerere, ac crudeles inimicitias fouere. Bernardus cum motuum horum ac discordiæ causam & originem inuestigaret, dicit eam à primo instanti, quo Angeli creati fuere, cœpisse, nam cum diuina reuelatione didicissent, Verbum Dei humanam carnem assumpturnum, & vnigenitum Patris, hominis redimendi ergo, cælo descensurum, simulque iussi essent eundem incarnatum adorare, *Et adorent eum omnes Angeli eius.* Lucifer, superbia, & fastu tumens associatis sibi aliquot eiusdem mentis & voluntatis Angelis hoc facere recusauit; sed omnes exinde diuinitati aduersantes, ipsam quoque ambierunt, firmiter secum statuentes, hominem hunc nunquam agnoscere, quasi penitus indignum, & à natura sua nimium quantum alienum foret, Angelorum naturam humanæ subiectam esse, hominesque vt superiores agnoscere. Ideo magna cum ignominia & infamia cælo expulsus, & in tartara relegatus, omni ratione accedente inuidia, impedire conati sunt; Deus ne humanam naturam indueret, veriti ne ei se submittere, ipsique homines Angelicæ dignitati præcellerent, cogerentur.

Atque ideo quamprimum vt homo conditus est, & in Paradiso terrestri collocatus, cum diabolus aggressus est, & oppugnauit, ita vt expugnari, & ad terram deiecerit, eumque debellans, omnem illius posteritatem inuisibili ictu sauciarit: *In quo omnes peccauerunt, & mortui sunt.* Conabatur quidem nefandus ille sicarius omnem illam propaginem abolere, e qua nimirum hostis iuratissimus nasci debebat; aut illa saltem corrumpere & inficere, vt eam Deus indignam, e qua carnem sumeret, cuiusque naturam sibi copularet, iudicaret. Huc alludens in Euangelio Dominus Iudæis sanguinem suum, & interitum sicientibus dicebat: *Vos ex Patre diabolo estis, & desideria patris vestri vultis perficere, ille homicida fuit ab initio.* Ex illo namque

Bellitruis causa.

Rom. 5.

Ioan. 8.

tem.

tempore varias excogitauit rationes ad Messiam opprimendum, omnemque progeniem e qua nasci debebat, excindendam.

Exod. 2. Conspiratione illa finita aliam eadem ex causa in Aegypto adorat: cum enim videret Hebræos, e quibus Messiam iuxta promissionem Abraham factam nasciturum sciebat,

Gen. 22. in Aegypto captiuos detineri, Pharaonem Regem extimulauit, omnes vt masculos interfici, & in profluentem abici iuberet, sperans interfectis paruulis Messia quoque aduentum impediendam. Sed alter visum superis, nam Moytes in profluentem coniectus submersioni eripitur, spemque adfert mundo, Messiam, Satana nequidquam remoram obiciente, venturum, atque æternum Patris Verbum carnem nostram assumpturum.

4. Reg. 11. Cum nec hoc videret ad votum successisse, noua consilia machinabatur: nam furore & rabie percitus Regnum Israëli ingressus, impiam Athaliam excitauit, & velut in acie produxit, vxorem scilicet Regis Ioram, & Ochosia matrem, quæ nescio, quo cæstro intransuersum acta suggerente dæmone, omne semen regium interfecit, & David posteros delere conata est: ad hoc eam Satanas impellebat. Sciebat enim Messiam de familia Dauid, iuxta quod olim ei promiserat Dominus nasciturum. Verum frustra fuit, diuina namque prouidentia euasit ficariorum manus Ochosias, filius Ioas, qui auxilio Ioiazæ Pontificis regnum paternum adeptus est.

Esth. 3. Neque ideo tamen animo conceidit, nam cum omnia sua machinamēta irrita esse, cerneret in Iudæa, longo post tempore Persidem ingreditur, & vnum e præcipuis Regni proceribus, Aman nomine, aggressus, tale ei aduersus Iudæos, e quibus prædictum erat Verbum Patris carnem assumpturum, odium infixit, vt non prius quiescere potuerit, quam decretum à Rege Assuero obtinisset, quo vniuersus Iudaicus populus, qui in eius ditioribus versabatur, morti crudelissime addicebatur: *Et littera signata ipsius annulo missa sunt per cursores Regis ad vniuersas provincias, vt occiderent atque delerent omnes Iudæos à puero usque ad senem, paruulos & mulieres vno die.* Sed remoram obiecit Deus, nam Esther Regina

Regi supplex facta populum ab interitu vindicauit, ac regium diploma obtinuit, quo omnes eorum hostes, & inprimis Aman, interficerentur.

An nondum hic rabies eius & crudelitatis cæstrum quietuit: verum cum nec hoc ex votu successisset, sed ipsum semen Iacob nihilominus celebre esset, nouo stratagemate vsus est. Nam cum probe nosset filium Dei carnem ex eo assumpturum, impium Antiochum excitat & extimulat, qui omnem posteritatem Iacob, & inprimis Machabæos, qui ex semine Regis & Pontificis descendebant, abolere firmiter decreuit. Verum & hæc machina disrupta in auras euauit, magnoque suo dedecore Rex bellum iis mouere aggressus est: *Quia Dominus dissipat consilia gentium, Sap. 1. & non est sapientia, non est prudentia, non est consilium contra Dominum. Prou. 21.* O crudelia machinamenta! infelices conceptus! crudeles conspirationes! sed sunt profecto & aliæ longæque maiores.

Ecce namque sanguinolentus ille draco, cum sciret, quod maxime metuebat, iam factum esse, Messiam; inquam, in hunc mundum venisse, Verbum carnem induisse, in Bethleem quoque natum esse, hodie denuo noua quadam ratione furit, insolescit, effrascit, superos & Acheronta conciet, atque omnem lapidem mouet, itaque & rabie tumens Herodem, bipedum nequissimum armat, qui paruulos omnes, qui in Bethleem & eius finibus erant, interficiat, sperans vna cum his Iesum occidendum. O odium incredibile! ô bellum, cui nullum vnquam par existit! Tragicum & cruentum hoc spectaculum in Euangelii hodierni theatro exhibetur: audiamus loquentem prologum; *Herodes videns quoniam illusus esset à Magis, iratus est valde, & mittens occidit omnes pueros, qui erant in Bethleem, & in omnibus finibus eius.* Vt autem ordine triste hoc argumentum representem, primo de Christi fuga in Aegyptum, deinde de infanda infantium strage & exterminio, quæ duo Euangelii huius caput sunt, agendum erit. Aures benignas præbere, & lacrymas parare, interea dum lugubrem & luctuosam hanc materiam prosequor.

Euangelicus contextus & sensus hic est, Iudæa

Judæa Rex Herodes, Antipatri Aſcalonita Idumæi, quem Iulius Cæſar bello Alexandrino confecto, in illo regno conſtituit, & ſenatus conſulto publice Regem Judæorum declaravit, filius, cum infantium, qui in ſinibus Bethleemiticis erant, eadem concepiffet, Ioseph Chriſti, vt quidem vulgo exiſtimabant, Pater ab Angelo in ſomnis admonitus fuit, vt matrem cum puero acciperet, & in Aegyptum fugeret, quo Herodis crudelitatem experiri non cogeretur, *Surge, & accipe puerum, & matrem eius, & ſuge in Aegyptum.*

II. In hiftoriæ huius limite ſtupefactus hæreo, & miror, cur Iosepho potius, quam beatiſſimæ Virgini Angelus apparuerit. Et mirus, quam rito mirandum eſt, ſed variæ ſtatu huius rei cauſæ poſtunt. Primo, ne Virgo, audito, tam grande filio ſuo vitæ diſcrimen inſtare, inſolito timore turbaretur; & audiens eum, quem Reges è longinquis regionibus profecti adorauerant, à Rege Judæorum ad necem quæri, grauiſſimum intrinſecus dolorem ſentiret, fortaſſe etiam ne legatus ille cœleſtis, qui lætiſſimum Virgini de filij DEI incarnatione nuntium attulerat, triſte iam de filij fuga & exilio afferret. Quare cum triſtes hæc litteras matri prælegere non auderet, Patri eandem legendas tradidit.

Quid ſi etiam, vt hinc homines diſcerent, familia & rerum domesticarum rationem ſceminis conuenire, ſed grauioris momenti negotia ſoli viro quadrare? Hæc mihi ratio vſque adeo non diſplicet, cum ſciam Apoſtolum Tito præcepiſſe, vxoribus & matronis vt auctor eſſet, viris morem gerere, reuinq; domesticarum curam habere, dicens: *Tu vero loqueris, que decet ſanam doctriam: Et quæ? Adoleſcentulas, vt filios ſuos diligant, prudetes, caſtas, ſobrias, domus curam habentes, benignæ ſubditæ viris ſuis.* Vbi notate, domus curam habentes, quia hæc potiſſimum ad vxorem ſpectat.

Hinc veteri lege vetuit Dominus, mulier ne ſe veſte virili indueret, nec vir veſte ſciminæ, innuere volens, ſciminarum non eſſe negotijs ſeſe maritorum, quæ grauioris momenti eſſe ſolent, immiſcere, aut virili veſte *Beſſai tom. 3. De Sanctis.*

indui, id eſt, viri officia ſubire, & relicta colugladium aſſumere.

Sapientiſſimum illum Roman. Catoem trium potiſſimum rerum, cum in extremis eſſet, pœnitebat. Primo, quod aliquot dies in otio tranſegiffet. Secundo, quod nauim conſcendiſſet, cum per terram iter conſicere potuiſſet. Tertio, quod vxori arcana aliqua maioris momenti credidiſſet. Doceat tanti viri pœnitentia poſteros, non eſſe cordati aut prudentis viri, ſciminam, cum de rebus grauioribus agitur, in conſilium adhibere.

Ob hæc forſitan cauſas nuntius ille cœleſtis tam prægnans negotium, Chriſti ſcilicet tuitionem & cuſtodiam nuntiaturus, præterita Virgine, Iosephum adiit. Qui mox vt triſte hoc mandatum audiuit, ſtrato membra corripit, Virginem admonet, vt collecto puero, in Aegyptum ſe conferat: & dictum factum, eadem ambo nocte profecti in Aegyptum tendunt. Putat Abutiensis, non ipſa illos nocte qua Angelus apparuit, profectos, ſed paucis poſt diebus, rebus ſcilicet ad iter neceſſariis comparatis, vel reſiſ ſuis, quas in Iudæa relinquebant, prout poterant & licebat, vt eumque diſpoſitis, quod duabus rationibus confirmat. Prima, quod nempe Ioseph domum, & aliquam, licet tenuem & curtam ſuppellectilem haberet, de qua eum priuſquam in iter ſe daret, diſponere oportebat, alicui ſido amico eandem interea dum abeſſet credendo. Secunda, quod honoris ſui rationem habere debebat, ne quemquam repentino illo diſceſſu & fuga nocturna, omnibus inſciis, nemini que ſuorum, imo ne vicinis quidem valedicendo offenderet: multi namque in deteriorem partem abitum illum occultum interpretati ſunt. Quare vt hæc incommoda ſubterfugeret, aliquot eum diebus, poſtquam ab Angelo admonitus fuit, adhuc in Iudæa hæſiſſe oportuit. Sed non euincunt Ioseph hæ rationes, nec mihi magnus ille ſeridem nocte, prorperſuaſerit, eadem illum nocte non ab qua Angeiſſe. Verum ſanior & melior ſententia eſt ſus apparet, qui eadem illum, qua reſponſum diſceſſit è eorum, qui eadem illum, qua reſponſum diſceſſit è acceperit, nocte in viam ſe dediffe credunt, atque Iudæa. que huc poſſe trahi videntur verba Euange-

liste dicentis, *Qui confurgens, eadem sc. nocte, accepit puerum & matrem eius. Hac porro propitudo & alacritas insinuare videtur, eadem ipsa nocte, imo & eadem hora illos, qua nuntium accepere, profectos esse.*

Dolor Ioseph & Virginis in hoc discessu.

Quot hic eos lachrymas profudisse credendum est? quot gemitus edidisse? quoties suspirasse? Tam citone (inquiebat hinc Virgo) fugere te oportet fili charissime, ac dulcissime? in exilium proficisci? patria pelli? me ne teneram & iuenculam in regionem ignotam & barbaram secedere? O subita ac repentina rerum vertigo! Paucis abhinc diebus Reges illum adorarunt supplices, Angeli seruiunt humiles, pastores ad eum accurrere properere, ipsa quin etiam animalia eundem vt Deum agnouerunt! & ecce ipsi in eum Reges insurgunt, omnes illi mortales insidias struunt. O tristem discessum! o diem vere infelicem! Itane (illinc dicebat gemebundus Ioseph) Pater omnipotens, tenebellum illum infantulum recens natum, adhuc vagientem, in tam longinquas oras & ad gentem barbaram & immitem secedere? An non vereris, ne in media via expiret? ne laboribus & ærumnis confectus emoriatur? an non cogitas, quænam ei in hoc exilio subeundæ difficultates? quot perferendæ molestiæ?

Gen. 33.

Cum Esau & Iacob simul proficiscerentur, ipseque Esau vrgeret Iacob, vt properaret, & gregem cogeret, respondit Iacob, *Nosti Domine mi, quod paruulos habeam teneros, & oves & boues foetas mecum, quas si plus in ambulando fecero laborare, morientur vna die cuncti greges, præcedat Dominus meus ante seruum suum, & ego sequar paulatim vestigia eius, sicut videro paruulos meos posse.* Si Iacob tant opere de grege suo sollicitus fuit, si laborem itineris animalibus suis grauem exhorruit; vt Iosephi nostri suspirijs mea quoque addam, eiusque exprobrationibus meas adiungam, mirari me atque adeo vniuersum orbem mecum dico, Pater æternæ, non maiorem te filij tui paruuli, innoxij Iesu, agni illius sine macula, adeo tenelli & mollis, & ouiculae illius dulcissimæ, Deiparæ inquam Virginis rationem habere? an non vereris, ne hæc omnia in præcipiti illa profectione emoriantur?

Quin & cum Angelo hoc exoptulabo, deque eodem, quando eum dicentem audio, *Surge accipe puerum & matrem eius, & fuge in Ægyptum* conuenerat. Quid? quænam hodie illa tua loquendi ratio est? Angele: quid ais? *Accipe puerum*, quin eum Deum nuncupas? cur eum non agnoscis vt Redemptorem aut mundi Saluatorem? *Accipe puerum*. O titulos nimium plebeios ac viles, sublimia tamen in se mysteria continentes! Quid cheu! suades, quando hanc fugam suades? anne adeo maturandum est? morane omnis tollenda? an non te paruuli huius miseret? dixisse, meo quidem iudicio, debebas: Vade Ioseph, comitante Deo, noli properare, puelli huius rationem habe, vide ne quid ei contingat aduersi. Sed dicis, *Fuge, propera, matura; ad iter te accinge, Surge, accipe puerum & matrem eius, & fuge in Ægyptum.*

Alius sociorum tuorum cum Elia suggereret, vt Iezabels Reginae rabiem declinaret, quæ eum ad mortem quærebat, & quacunq; eiratione insidiabatur, cum eum solatus esset, ac dato cibo refecisset, ait, *Surge, comedet, & ambula, longa tibi restat via.* Homini perfectissimo & validissimo tam modeste ait, *ambula*, quasi dixisset, ne ita properes Elia, vide ne te defatiges, incede sedato gressu, valetudinem tuam cura: tu vero sine vlla commiseratione ais, *Surge, accipe puerum & matrem eius, & fuge in Ægyptum.*

Siste lachrymas anima, interrompe suspiria, desine ingemiscere: nihil quippe Angelus hic dicit, quod non cælitus in mandatis accepit: causas inuestigare desine, sed sufficiat tibi Redemptorem tuum & adhuc in cunis vagientem, tui seruandi ergo tam longinquum iter suscipere, & quadringentis fortassis passuum millibus aludæa distantem Ægyptum, in qua septem annis agat, petere. Dixi, fortassis, quia nonnulli, quos Abulensis citat, immensam inter vtramque regionem distantiam putant, iter iuxta libros Moysis & profectionem filiorum Israel ex Ægypto in terram promissionis, quæ hodie Iudæa est, dimensi, quam nonnisi quadraginta annorum spatio confecerunt. Verum doctissimus Abulensis eosdem refuta-

tat, dum air, Gazam, quæ in Palæstina finibus sita est, Cairo, quæ olim Memphis, totius Ægypti metropoli, non nisi septuaginta miliaribus distare, & centum ipsam Ierosolymam, regni Iudaici caput, à meditullio Ægypti.

Sed relicta loci distantia, certissimum est, Redemptorem nostrum septem, aut ad minimum quinque annis in regione illa extranea mansisse, & tot annorum spatio peregrinationem illam consummasse. Atque hæc est omnium propemodum veterum Doctorum opinio, ut Ammonij (qui Præceptor Origenis fuit) in harmonia Evangelica, Glossæ ordinariæ, Anselmi, sancti Thomæ, Bonaventuræ, Alphonsi Tostati, & aliorum. Equidem ita temporum rationem in eo. Christus trigesimo secundo Herodis anno natus est, atque eodem in Ægyptum secessit, nec prius redijt, quam ille exspirasset; ut Matthæus tradit; tanto igitur annorum spatio cum Iosepho & Matre in Ægypto hæsit, quantum à trigesimo secundo Herodis anno vsque ad mortem eius interfluxit; atqui ille trigesimo septimo regni anno extinctus est iuxta Eusebij supputationem. Sequitur ergo Christum non nisi quinque annis profugum & extorem in peregrina regione mansisse.

III.

Hæc igitur per transennam dicta sunt, & ad priorem iam meditationem redeam, videamus inquam, ut Redemptor meus adhuc tenellus tota nocte proficiscatur, quo me & vos omnes, & quotquot viuunt vixeruntque mortales, in regionem deducat, ubi nulla nox, sed perpetuo dies. Sæpe mecum tacitus demiratus sum, cur eum Psalmista nycticoraci comparet aut noctuæ. Ita namque ipse per vatus os de se locutus est, *sactus sum sicut nycticorax in domicilio.* Sed iam mirari desino. Noctua enim non nisi noctu & luna splendente volare solet: imitatus est hanc Redemptor meus; ille enim pene semper volauit de nocte: dum nasceretur, intempesta è cælo in terram nocte volando descendit, hodie medio noctis conticinio è Iudæa in Ægyptum volat, post triginta abhinc annos quadraginta diebus & noctibus in Palæstina deserto volitabit, ac paulo post, iti-

dem sub noctis silentio, in horto oliuarum volabit, ac tunc lugubrem illum & querulum cantum edet, *Pater si possibile est, transseat à me calix iste.*

O igitur vere noctualis fili tenebrarum! id est, qui non nisi nocte & tenebris volitas, quam eum nocte hac turbatum video? quam grauib. circumquaq; septum difficultatib. & angustijs? ante oculos occurrit iter tam longum ac difficile, à tergo imminet dira Herodis persecutio; hinc pater; illinc mater gemetes, eiulantes, calumq; suam deplorantes instant; deniq; vbique fatigatio, labor, ærumna, molestia, angustia, & hæc quidem paruulo vagienti adhuc subeunda. O cælum! ô terra! ô figura!

Moyfès vix dum natus erat, quin statim ad necem à Pharaone deposcitur, & in profluentem abijcitur. Ecce verus Moyfès noster Iesus Christus, qui in cunis adhuc vagit & plorat, ab Herode ad mortem quaeritur, & media nocte in tribulationum afflictionumque torrentem deijcitur, ac velut profugus in Ægyptum destinatur. Sed iubet Deus, Angelus denuntiat, igitur parendum est.

Quid consilij suggeris, ô Angele, iterum ut tecum loquar, Iosepho, cum eum ut fugiat admones? quando in terram incognitam ac barbaram, & in regionem extraneam eum destinans?

Quid ais Ioseph, cum ad hoc iter te accingis? Quid cogitas Virgo, quando voluntati diuinæ morem gerendo peregrinationem hanc sine vlla contradictione instituis? itane patiemini filium extorem in alienas oras secedere? Iacob Patriarcha, quâuis duodecim haberet filios, non nisi summis suorum precibus fatigatus filium Benjamin in Ægyptum frumenti comparandi gratia voluit dimittere, & tu gloriosa Mater, quæ non nisi vincula hunc filium habes, itane quamprimum sine vlla difficultate permittes, ut tam longinquum iter instituat, & quidem in Ægyptum? An ignoras in Ægypto maiores olim tuos tam graui seruitute pressos? An ignoras huius paruuli delendi ergo omnes Ægypti primogenitos interfectos: Eheu! sacratissima Mater furorem & rabiem

In Matt. c. 2.
De vita
Christi cap.
13 q. 9.
In Matt. c. 2.

Psal. 101.

Exod. 2.

quidem deuitas Herodis, sed illic Pharaonem crudeliorem longe & truculentiorum reperies.

Sed cessent iam inanes speculationes meae, omnia haec mysterio non vacant, erat siquidem iter hoc in primis necessarium, vt verum fuisse Prophetae oraculum comprobetur. dum ait: *Ex Aegypto vocavi filium meum.*

Osea 2.

Christi iter Et quamuis hoc sensu literali de exitu populi in Aegyptum h. Israel de Aegypto dici & intelligi queat, à Prophetis qui inter omnes mundi nationes, vt filius praedictum charissimus à Deo fovebatur; allegorica tamen de Iesu Christo intelligendum est, qui postquam diu in Aegypto permansit, post Herodis mortem in terram Iudae à Deo per Angelum reuocatus fuit. Aliquid quoque innuit

Psal. 54.

Psalmodographus, *Ecco elongauit fugans, & mansi in solitudine*, in Aegypto scilicet, Religionis & cultus Dei experte, idololatria infami, in qua serpentes, Apis, Anubis, Crocodili, aliaque monstra adorantur: adeo vt vasta & horrida quaedam solitudo & desertum monstris plenum ipsa fuisse videatur. Necesse igitur erat, Christum in Aegyptum deferri, vt Prophetarum oracula complerentur.

Demonstratur rationibus. necessario Christum Aegyptum ingredi debuisse.

Erant adhuc rationes quaedam praegnantiores & validae, quae Christum in Aegyptum regionem illam barbaram vocabant. Prima, fuerat Aegyptus olim grauius & insanguibus plagis percussa; necesse igitur, magnum illum medicum eandem visera, qui passiones morbidas depelleret, vulnera sanaret, & perfectam sanitatem eidem afferret. Secunda, Omnes illius primogeniti olim ab Angelo interfecti fuerant, requirebatur igitur primogenitus creaturarum, qui eandem ingressus damnatum prius repararet. Tertia, Vexauerant eam tenebrae spississimae, quae & manibus poterant palpari, oportebat itaque solem iustitiae eidem affulgere, qui tenebras dispelleret, & nouam lucem induceret.

Non igitur frustra Aegyptum ingressus est; aut inanis eius introitus fuit: tradit enim Hieronymus, Christo eandem intrante, omnia mox idola non sine miraculo ad terram concidisse; quod dudum antea praedixerat Euangelicus Propheta Isaias; *Eccc Do-*

Isai. 47.

minus ascendat super nubem leuem, & ingredietur Aegyptum; & commouebuntur omnia simulachra Aegypti à facie eius. Quod & variis figuris confirmabo.

Arca Domini cum terram ingrederetur Philistinorum, qui idolis immolabant; Da- 1. Reg. 5. gon simulacrum protinus ad terram eorruit in varias partes comminatum. Ita quoque Christo vera arca Testamenti, hodie 1. Reg. 4.

Aegyptum ingrediente, non Dagon, sed omnia totius regni idola ad terram conciderunt. Et vt filius Israel Aegypto egredientibus nulla in vniuerso regno domus exstitit, quae non cladem perferent; ita Christo filio summi Patris hodie Aegyptum intrante, nullum ibidem templum aut fanum fuit, cuius idola non fuerint ad solum delecta. Caterum hanc simulacrorum euerisionem prae sacrae Scripturae & sancti Hieronymi auctoritatem, confirmant magnae auctoritatis Doctores. Bonauentura de vita Christi, cap. 12. Dionysius Carthusianus in Ista: cap. 9. D. Athanasius oratione de verbi incarnatione, S. Cyrillus Hierosolymitan. Catechesi. 6. & Origenes Hom. 3. de Diuersis.

Iaceant idola in terram prostrata, & ad 1. Reg. 10. Christi fugam nostrae conuertat oratio. Fuit haec ipsa logo ante tempore in Dauide praesignata. Hic cum in ciuitatem Naioth in tribu Benjamin in Ramatha sitam venisset, vt eam ab inimicorum obsidio liberaret, fuga sibi consulere coactus est, eo quod Saul te quoque immineret. Quam vere per illam Regis fugam, Christi veri Dauis fuga designatur? hic enim cum à caelo in terram Israel, vt eam à dira captiuitate solueret, descendisset, statim vt in murorum illius conspectu fuit, recedere, fugaeque sibi consulere coactus est; ne in crudelibus Herodis manus incideret. An non vestro iudicio figura haec cum figurato optime coincidit? & an non fuga haec maiori etiam admiratione dignissima est, ac diligentissime sequenda?

Quid est enim, vt, Domino fugiente, & quidem in exteris Regionibus, innocentes pueri tyrannicae crudelitati victima cadant? quid hoc est, Domine, vt iugulatis militibus dux se praelio subducatur? anne agnos in-

nocent-

Isp. 55.

ioan. 10.

nocuos mactari, & pastorem proclabijs recedere: Illene Dux est, Pater gregne, quem olim exercitus tui ductorem futurum pronuntiaſti? Ecce totum populum dedi eum, ducem ac praeceptorem gentibus. Tunc ille pastor es, Chriſte, quem te olim in Euangelio eſſe dixiſti? Ego ſum pastor bonus, bonus pastor animam suam dat pro ouibus suis: mercenarius autem, qui non est pastor, videt lupum venientem, & fugit, quia mercenarius est illene dux dicendus, qui fugit, cum in praelium descendendum eſt: cum manus conferenda? Illene pastor: qui vbi lupum videt, fugit, oues laniatae destinatae, & se in tutum proripit? O profunda diuinorum iudiciorum abyſſus! o secreta impenetrabilia! Imitatur ſiquidem paruulus ille cordatum ac prudentem reique bellicae peritissimum ducem, qui cum pedites strenue pugnantem videt, quamuis aliqui hoste ſauiente, ad terram concidant, non ideo tamen percellitur, aut animus contrahitur: sed praelio se ad tempus ſubducit, vt equitatum in praelium aduocet, quo cum illo vehementius in arma ruat, & hoste proſtigato victoriam amplissimam referat. Paruulus ille, sed tamen sapientissimus, ad eundem prorsus modum agit, videns enim peditarum suum, id est, innocentes, strenue decertare, quamuis plurimi tyranni gladio cadant, animo tamen non concidit, sed ad tempus in Aegyptum secedit, vt equitatum, nobiles, fortissimos quoſq; milites, Apostolos, Martyres, Confessores, Doctores, & Virgines ad praeliandum hinc inde sparſos colligat, quibus strenue pugnantibus & inimico suo capitali proſtigato, victoriam nobilissimam reſtorabit. Sed iam ſatis ſuperque de peregrinatione hac Aegyptiaca locuti ſumus, reſpus poſtulat, vt de iuniorum ſtrage latius agamus, vt initio promiſimus. Vos ſolita me beneuolentia proſequamini, equidem auſpicabor.

Herodes Rex rabie tumens, & crudelitate efferascens, audito Ieſum Chriſtum natum eſſe, & quidem Regem Iſrael, & totius mundi Monarcham, metuens, ne ab eodem regno pelleretur, coronaque & ſceptro priuaretur, & cognito a ſcribis & legis doctoribus, in Bethleem eum Iuda natiſciturum, prout Prophetæ praedixerat, eluſum ſe a Magis videns,

quibus per Ieroſolymam reuertentibus certiore ſe futurum ſperabat, adeo commotus eſt, vt praera & inuidia paruulos omnes, qui erant in Bethleem, & omnibus finibus, a bitu matu, & infra, occidi praeciperet, ſperans ſcilicet in communi hac ſtrage & Chriſtum interficiendum, at tot inter cadauera & hunc futurum.

Tristem hanc & lugubrem tragediam *Thren. 9.* proſecutus, Hieremie Prophetæ verba mihi videor poſſe repetere, quibus ille Ieroſolymitanum excidium deplorauit, *Thren. 2.* *Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lacrymarum, &plorabo die ac nocte interfectos filia populi mei: & parodice dicere: Quis caput in Occaanum conuertat, & oculos meos in flumina, vt tot innocentes gladio tyrannico interfectos deplorem?*

Idem Prophetæ eum ſtragem Ieroſolymitanorum per Chaldaeos editam, qui & paruulos ab vberibus matrum auulſos interemerant, deſcriberet, his verbis vſus eſt: *Defecerunt praelacrymis oculi mei, conturbata ſunt viscera mea, cum deſiceret paruulus & lactens in plateis, cum exhalarent animas ſuas in ſinu matrum ſuarum.* Quanto potiori iure verba haec de ſtrage Bethleemica vlturpem? quam nefarius ille carnifex Herodes circumquaque edidit, dicens: *Deficiunt praelacrymis oculi mei, conturbantur viscera mea, cum tot paruulos tyranni gladio concidentes, tot tenellos e cunis raptos, & ab vberibus matrum auulſos ſanguine madentes, vulneribus deformes, vel intra matrum brachia interemptos, vel per agros sparſos video?*

Numquam ſimilem me apud vllum hitoricum ſtragem legiſſe memini, nuſquam geſtium tot pro Chriſti nomine occiſi traduntur, Menologium Graecorum quatuordecim milia interfecta tradit. O crudelitas! o crudelis impietas! Ioannes centum quadraginta quatuor milia eorum in Apocalypſi enumerat: ne autem in numero, qui decipit, multos fallat, eius hic verba producant: *Et vidi, & ecce agnus ſtabat ſupra montem Sion, & cum eo centum quadraginta milia habentes nomen eius, & nomen patris eius, ſcriptum in frontibus ſuis. Vt autem certo illi conſtaret, quinam hi forent, vocem coelitus audivit: Hi empti ſunt ex omnibus*

bus (aliis hominibus) *primitia Deo* & agno, *Et in ore eorum non est inuentum mendaciū, sine macula enim sunt ante thronum Dei.* O stragem crudelē! ò laienam inauditam!

4. Reg. 24.

De Manasse Iudeorum Rege scriptum est, *Impleuit Ierusalem cruore innocentum*: verum hoc de Herode, sicario illo sanguinario, de sanguisuga illo Innocentum, de homicida illo truculentissimo, qui hodie urbem Bethleemiticam cruore infantium complet, potius dicendum est. Est hoc namque quoddam furoris tyrannici, & regie crudelitatis indicium. Vnde Euangelista, *tratus est valde: & mittens occidit omnes pueros* O maledictus furor! ò crudelis ira, quæ tot infantium stragem causat! Ita olim exclamauit Iacob Patriarcha, audita cæde, quam Simeon & Leui filij eius in ciuitate Sichem patrauerant, cuius incolas ferro deleuerant, *maledictus furor eorum* Sed melius ita exclamaturus videor in ira & truculentia Herodis, adeo, vt Augustus Cæsar, illa audita, in qua ne quidem proprio pepercit filio, jocos dixit: Herodis se porcum,

Gen. 49.

Maerob. li. 1.

Satur. ca. 4.

quam filium esse malle, eo quod vt rigidus Iudaicæ legis obseruator sues ne quidem tangere auderet, in filium tamen cruentas manus injicere non vereretur.

Judic. 9.

Crudelitas

Abimelech.

Abimelech, filius Gedeonis ducis, cum septuaginta fratribus occidisset, vno superstitente Ioatham, qui in spelunca deliruit, quo postea ad dignitatem amplioem eueheretur, is isquam, tyrannus Sichimitis deinde exosus fuit, qui eū velut impium ac sceleratum fratricidam detestari & abominari cœpere. Si ciues illi videntes tot fratrum funera adeo indignati sunt, si tyrannum exosi sunt, quod septuaginta fratres iugulasset, quo ita regni compos fieret, quis nostrum quæso impium Herodem non detestetur? quis in illius immanitatem non debacchetur? quis ob illius furores non indignetur? qui non septuaginta adolefcentes, sed plus quam centum Innocentium millia per sicarios suos hodie iugulari præcepit, quò stabilem regni sedem efficeret. Christus tamen illius rabiem euitauit, quem nimirum Deus ad Israel & totius mundi regnum reseruauit.

Apoc. 12.

O nimis! ah cruentum Principem! ò truculentum Herodem! eius figuram & typum

ad oculū videre qui desiderat, Apocalypsim legat, vbi draco tot capitibus & cornibus minax, mulierem parietem persequitur, vt cum peperisset, filium illius deuoraret. Mulier hæc Ecclesiæ typus est, quæ post tot eiulatus, & veterum patrum clamores tandem aliquando Messiam enixa est, sed fera illa bellua Herodes editum perdere, & gladio consumere satagit. Sed in irritum cadent hæc omnia, eiusque molimina profus inania futura sunt. Ita namque è veteris testamenti figura augurari licet.

Exod. 23.

Vetuit olim in Lege Dominus hæc edum occidi, quamdiu materna adhuc sugeret vbera. Multi summæ auctoritatis doctores modo hoc figuram, modo Prophetiam esse dicunt, omnes tamen vnanimiter de Christo intelligunt, quod agnus ille sine macula aut contagio, cum cæteris innocentibus mori nõ debuerit, aut quamdiu maternis adhuc ab vberibus penderet, ne prius, quam ad virilitatem peruenisset, ac tum demum morte crudelissima afficiendum. Huius opinionis sunt Augustinus, & S. Thomas. Ipse porro q. 90 in E-Herodes est, qui hanc tempestatem ciet, id xodum. est, qui tot paruulos neci tradit. I q. 102. c. 6.

Ionæ Prophetæ mare conscendentis, sed Ion. 1. exorta tempestate in mare deiecti casum hic renouari video. Verus enim Ionas Christus mundi huius mare hodierna die conscendens turbulentam & grauem tempestatem experitur, quæ in Ægyptum vsq; eum detulit, atque hanc Herodes impius concitauit. Vnde vaticinatus David ait: *Veni in altitudinem maris, & tempestas emerit me.* Psal. 68. Ioan. 12.

Ecce hic etiam gladium, quem se in terras inuecturum dixit Dominus, *Non veni pacem mittere, sed gladium* Nam à primo Natiuitatis eius die non nisi de cæde, strage infanticidio, sanguine profundendo fit sermo: ex eo tempore grassari cœpere carnifices, plateæ natate sanguine, cadauera per agros spargi, lachrymis domus perfundi: Verbes quoq; perturbari, ac noua quadam ratione concitari, reges sibi metuerere, Herodes rabie effera scere, quia mox vt viuere cœpit, gladij tortorum sanguine stillantes, per vrbes & agros defæuere, innoxij paruuli ad necem quæruntur, matrum in brachiis, nutricum ad mamillas, patrum

Psal. 78.

patrum in thalamo, ipsis deniq; cum obtu-
cantur. Adeo vt merito de Bethleem, quod
olim de Ierofolymis Pfaltes, dicere queat, *Pos-
uerunt satellites Herodiani morticina seruo-
tuorum Innocentium, & eas volatilibus caeli, car-
nes sanctorum tuorum bestis terra, effuderunt
sanguinem ipsum tanquam aquam in circuitu
Bethleem, & non erat qui sepeliret.*

Mich. 7.

Sunt hi primi Ecclesiae fructus, qui quam-
uis nondum maturuissent, ab arbore tamen
persequutionam insurgentium violentia a-
uelluntur, aut decutiuntur. De quibus olim
locutus videtur Propheta Michaeas, dicens:
Fructus fructus desiderauit anima mea. Primae
quoque victimae Christo immolatae, ante il-
lus namque aduentum filios suos ad omnem
impietatem parentes erudiebant, ac saepe et-
iam idolo Moloch vltro immolabant, vt in
Psalms legitur: *Immolauerunt filios suos damo-
nijs, & non Deo.* Verum hi vere filij caelestes
vero Deo in sacrificium offeruntur & immo-
lantur. Quam bene id olim praedictum erat,
Innocentes & recti adhaeserunt mihi. Ita ab Euā-
gelista: *finite paruulos venire ad me, tali: m est e-
nim regnum caelorum.* & in Apocal. *Hi sunt, qui
sequuntur agnum quocunq; ierit.* Sed addam &
alia.

Psal. 103.

Psal. 124.

Mark. 19.

Apoc. 14.

V.

Isa. 53.

Lib. 37. c. 9.

Hodie quoque prima Ecclesiae Christianae
fundamenta iacta sunt, vt quidem Isaias olim
praedixit: de Euangelicae namq; Ecclesiae sta-
tu vaticinatus ait: *paupercula tempestate conuul-
sa, & absque vlla consolatione; ecce ego sternam
per ordinem lapides tuos, & fundabo te in saphi-
ris.* Inops profecto & paupercula erat Eccle-
sia, donec eam Christus ditauit, varijs dein
haeresum & persecutionum procellis fuit agi-
tata, sed saphiris fundata conuelli non potuit.
Lapis hic, teste Plinio, caeli calorem imita-
tur, aureis item venis & notulis interpolatus
est, qui lumen ei & splendorem admirabilem
conciliant, huiusmodi lapidem esse dico In-
nocentes, qui propria quidem voluntate
Martyres non fuere, sed caelo volente & dis-
ponente, atque a caelo, vt saphiri omnem co-
lorem mutuati sunt. Porro venulae illae aureae
sanguinis guttas designarunt, qui effusus ma-
gno ijs ornamento fuit, meritumque incom-
parabile peperit, veri igitur saphiri sunt, qui-
bus Ecclesia fundata est: sanguis liquidem

caementum, caritas & amor calx, corpora &
tenella illa membra, lapides maiores & antes,
e quibus aedificium Ecclesiae compactum
est. Aliud quod magis ratum sit, adiunga-
mus.

Cum ignis aliquis ingens accendendus
est, paleae prius & festucae lignaque minora
flammam concipiunt, atque ita paulatim ille
ad ligna maiora progreditur, & magnum pa-
rit incendium. Ad eundem plane modum,
persecutionum ignis, qui tantum per orbem
in iustorum afflictione excitare debebat in-
cendium, hodie ab Innocentibus velut a sul-
phuratis & festucis incipit, qui paulatim ex-
crescens, ipsa tandem ligna maiora, Aposto-
los & Papas aliosq; innumeros Martyres cor-
ripit, omniaq; exurens admirabile tandem
incendium, & conflagrationem quocumque
locorum & gentium ipsam excitabit. Atque
huc forsitan respexit Dominus, cum in Euan-
gelio diceret: *Ignem veni mittere in terram, &
quid volo nisi ut ardeat?* Intelligite hoc, quo-
modocumque tandem placuit, equidem de
igne persecutionis commode exponi posse
existimo: hunc hodie excitat & accendit He-
rodes. Quis igitur tantam truculentiam &
barbaricam non damnet ac detestetur?

Insignis
conceptus.

Luc. 12.

4. Reg. 8.

Benadad Syriae Rex cum morbo afflictus
grauiter decumberet & vnum ex optimati-
bus suis nomine Hazael cum quadraginta
camelis auro onustis ad Helizaeum Prophe-
tam in Israel, vt cum de morbo sciscitaretur,
destinasset, Propheta, vt eum vidit, lacryma-
ri coepit, quod mala plurima filijs Israel effec-
illaturus: Cumque diceret Hazael, *Quare do-
minus meus flet?* ait, *Quia scio, quae facturum sis fi-
lijs Israel mala: ciuitates eorum munitas igne suc-
cendens, & iuvenes eorum interficies gladio, praegnā-
tes diuides.* Quibus Syrus auditis indignatus
ait, *Quid enim sum seruus tuus canis, vt faciam
rem istam magnam?* Haec, obsecro, pondere-
mus Christiani, si Elizaus. Spiritu Propheti-
co mala, quae Hazael facturum erat, praesagi-
ens, flevit, ipse quoq; carnifex his auditis,
non hominem, sed canem censuerit eum, qui
talem feritatem exerceret, qui nos a la-
crymis temperemus, cum truculentam He-
rodis tyrannidem oculis videamus? vbi-
nam

nam modo sunt lachrymæ, suspiria, gemitus? an nō hunc cane & angue peiorem, furibunda tigride truculentio- rem, Panthera ferociorem existimabimus? *Qui iratus est valde, & mittens occidit omnes pueros, qui erant in Bethleem, &c.*

*Horresco referens hæc prodigia. Vidisses in tristi hoc infanticidio læuientes carnifices, furentes milites, in innoxia illa corpora stricto gladio grassantes, hæc parieti illidentes, illa pedibus proterentes, ventremque conculeantes, alia suffocantes. Hos vidisses è cunis rapi, illos à matrum vberibus atelli, alios à nutricibus violenter extorqueri. Quis talia fando temperet à lacrymis? audiuisles eiulatum lugubrem per vniuersam Bethleem, vidisses miseram illas matres passis trinitibus manibus ad cœlum sublatis, oculis madentibus, gemebundas, eiulantes, & vicos & plateas discurrere, ruere, totaq; vagari vrbe furibundas, Tigris vt amissis catulis. Præuiderat hæc Propheeta, cum diceret, *Vox in Rama audita est, ploratus & ululatus, Rachel plorans filios suos, &c.**

*Ierem. 31.
3. Reg. 3.*

Si mater illa, de qua in libris Regum mentio, audita Salomonis Regis sententia, qua puer, de quo cum emula contendebat, gladio diffidendus iudicabatur, intrinsicus commota fuit, si Regi ad pedes procidit; ne tam crudeli in innocuum sententia animaduertetur, dicens, *Obsecro Domine, date illi infantem viuum, & nolite interficere eum.* Quem sensisse dolorem animique angustias putatis miseram illas matres, cum suos coram oculis filios iugulari viderent, & ad supplicium prius rapi, quam casum suum deplorare valerent? an non hoc ad miseram illas exanimandas sufficit?

Gen. 21.

Si enim Agar Abrahæ ancille viscera commota sunt: vbi Ismaelem expirantem vidit, adeo vt morienti adesse noluerit, sed furenti ac lymphata similis & vagans; acra clamoribus, gemitibus nemora repleuerit: de qua scriptura ait, *Non video morientem puerum, & sedens contra leuauit vocem suam & fleuit.* Quot obsecro lachrymas fudit? quot planctus & suspiria edidit? verisimile est matres illas Bethleemicas? quem in animis dolorem, cruciatum, afflictionemque sensisse, cum ante o-

culos charissima sua pignora tam crudeli sacrificio iugulari viderent?

Dum sacrificuli Moloch paruulos viuos 3. Reg. 11. idolo suo offerrent, ne parentes audito eorum clamore, fletu & eiulatu ad commiserationem commouerentur, eosque manibus occidentium eriperent, tympanis strepebant & fistris. At nihil horum in Bethleemica strage & infanticidio peragitur: audiunt siquidem suis matres auribus eorum planctus, eiulatus, ploratus, & miseram naniam, atque oculis vident ceruicibus eorum gladios inseri: vident viscera ferro nudari, & sanguine puerili solum madescere. Quem hic dolorem sensisse? quem cruciatum pertulisse credendum est?

Felices animulæ, beata tenella corpuscula, quæ lucis ipso in limine eeu turbo nascentes rosas Christi infecutor sustulit? felices vos iterum ac tertio felices voco, qui mundi huius mare vix ingressi, & corporis huius nauis vix conscensa, ad portum pertuenistis, & procellas contempistis. O ter beatos martyres! hoc enim mihi vos appellare nomine licet: nam quamuis vobis ad Martyrium propter ætatem credendi in Deum defuerit voluntas, habuistis tamen carnem, quam pro nominis eiusdem gloria offerretis. Ita namque vos allocutus est Augustinus, *Non habebatis ætatem, quam in passurum Christum crederetis, sed habebatis carnem, in qua pro Christo passurum sustineretis.* Nec dicendum est, rationis vsum, vt Martyrium sustinerent, ijs ante tempus datum esse, aut discretionem præuenisse ætatem, vt aliqui, quos D. Thomas re-

*Innocentes
vere sunt
Martyres.*

*2. 2. q. 124.
art. 1. ad 1.*

futat, credere voluerunt: verum ipsa diuina gratia ac fauor cœlestis in effusione sanguinis propriae voluntatis actum suppleuit, vt in paruulorum baptismo solet contingere. Et quoniam Martyrium, vt idem Doctor ait, vim confert ex opere operato, non secus ac Sacramenta; in proprio idcirco sanguine baptizati fuerunt, iisdemque gratis donati, quæ recens baptizatis conferuntur, quibus tamen rationis vsum, aut propria voluntas, diuina dispensatione cum paruulis, nullo modo necessaria est. Vere inquam Martyres, atque præ cæteris Martyribus honore & gloria digni: cæteri enim non nisi ob fidem & gloriam

Simile.

inominis Christi passi sunt; vos vero propter ipsum Christum, & vitæ eiusdem defensionem. Et quemadmodum capite in discrimine versante, brachium occulto quosdam naturæ instinctu, ictu se, in illius defensionem obijcit, omniaque membra periculo se, ut ipsum defendatur, opponunt; Ita quoque Christo vitæ discrimen hodie aduente, ac mortis in periculo versante, Christo inquam, qui fidelium omnium caput atque Ecclesiæ vertex est, ecce innocentes, diuino quodam instinctu, velut membra quædam pro eiusdem defensione arma capiunt, pro eodem martyrium subeunt, utque ei vitam conferrent, suam proligunt, ac mortem æquo animo patiuntur.

Sed jam desino, Christiani, hora jam elapsa sitenrium mihi indicit, utque finem imponam, suadet. Hæc igitur animo inculpta gerite, hæc diligenter perpendite: cogitate quæso fugam dulcissimi Iesu, ac triste illius exilium ac peregrinationem in Ægypto. Videte ut jam inde à teneris vnguiculis, ab ipsa natiuitate vestri causa laboret, ut ab ipsis cunis, ab ipsa infantia pro vobis pati & affligi voluerit. Ita namque de se apud Prophetam locutus est: *Pauper egsum, & in laboribus a iuuentute mea, ait in laboribus, non in labore*, fuit enim in labore, cum Herodes eum ad necem conquireret, in labore, cum matrem laborantem & afflictam, Ioseph sollicitum & anxium, Innocentes sui causa ad necem deposci, & crudeliter iugulari cerneret: Atque hæc omnia ab ipsa infantia; vos tamen nihil pro eius nomine pati, nisi dum grauior ætas ingruit, desideratis. Christus vestri causa ab ipsa natiuitate pati incipit, vos vero omnem penitentiam profusus reicitis. O ingritudinem incomparabilem!

Perpendite adhæc, & oculis quodammodo vestris subjicite tristem illam innocetium stragem, & cogitate, ut Samson è maxilla leonis examen apum prodire vidit, ita Christum è truculenti Herodis manibus. Erimanthio leone crudelioris, nobile illud Innocetium examen, qui vetera quædam apicula sunt, eduxisse, quæ hodierna die aluari corporis huius egredientes, acra petunt, ut ad æternam beatitudinem euolent. Laudate igitur strenuos

Bessai som. 3. De Sanct.

illos pugiles, animum eorum extollite, Martyrum obstupescite virtutem, & fortitudinem imitamini, denique eorum preces & auxilium postulate, ac mecum omnes dicitè:

O beati Innocentes! felices paruuli, primitiæ natiuitatis Filii Dei, fructus precoces nondum maturi. O egregij athleta! qui prius coronam quam comam in capite habetis, qui in sanguine vestro baptizati prius cælum quam terram tetigistis, prius potititiumpho quam militiam ingressi. O generosi milites, qui sine conflictu palmam, & sine certamine aureolam promerulistis! O cæli delicia! O primiflores Ecclesiæ Dei, quos turbo quidam persecutionis, priusquam emarcuissetis, defecit. O saphiri rutilantes & splendentes, quos quamuis tyrannos mundo velut quinquillas eiecit, cælorum tamen Rex velut Ecclesiæ suæ fundamenta delegit. O illustres martyres, qui corpusculorum vestrorum stolas hodie in sanguine agni lauistis, & gloriosi iam in cælo ante thronum maiestatis eius viuitis! pro nobis omnibus apud Deum intercedite, vos, qui Herodis minas & rabiem contemnentis, ad mortem usque constantes permanistis. Habemus & nos tyrannos decuplotroculentiores, qui nobis imminet, & comminantur. vestris igitur precibus obtinere, ut iisdem prostratis, victoriam obrinentes, ac triumphum agentes, tandem portum, quem vos feliciter ingressi estis, ipsum inquam æteræ Beatitudinis portum ingredi mereamur, ad hanc igitur vitæ nostræ cymbam SS. Trinitas dirigere dignetur.

Amen.

